

12. august 2021

UKA 2021/161

Inatsisartut Suleriaasianni § 33 naapertorlugu aalajangiiffigisassatut siunnersuut imattoq matumuuna saqqummiuppara:

Nunamiu kapisilinnik tukertitsivinnik pilersitsisoqarsinnaalernissaanik periarfissassat suunersut pillugu Naalakkersuisut UKA2022-mut Nalunaarusioqqullugit Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut.

(Inatsisartuni ilaasortaq Siverth K. Heilmann, Atassut)

Tunngavilersuut

Qulequtaq naatsunnguaq ersarisorli. Atassutip pingaartitariuaannarpaa, Nunatsinni aningaasarsiornikkut suliffissatigullu siuariartuinnarnissatsinnut aqqtissiuussineq.

Oqariartaasigaarput innuttaasut politikkerillu sanaartugassanut iluartsartuutassaasut il. il. kissaaterpassuarnut aningaasassaqtissagutsigit, aalisarneq kisimi isaatitsivissatut isumalluutigineqarsinnaanngitsoq.

1960-sikkunni kingusinnerusumilu, Nunatta ilarujussuani "nujuartanik" kapisilinniarneq annertoorujussuarmik aningaasarsiutigaarput, ajoraluartumilli 1980-sikkut ingerlaneranni aalisariuterpassuit angisuunik angallatillit ilanngullugit, qassutinik tissukartittakkat atorlugit aalisapilunnerup kingornagut, peqassuseq, piniakkallu allat appat niisallu il il annertoqisumik innarlerneqarput. Aalisartut sissarsiutinnguanik kapisilinniarnerat, siuariartornermullu ingerlalluarfiuleraluartumut innarliinikuunera, nammineq nalaassimallugu eqqaamasaqarfingilluarpara.

Nunani Avannarlerni sanilerisatsinnik taasakkatsinni, annertuumillu aalisarnermi nappateqarfiusuni, aalisakkat tammakariartorfiini, pingaartumik Island, Savalimmiut Norge-milu, kapisilinnut tukertitsivinnik pilersitsisarnermikkut annertoorujussuarmik, avammut niuerluarnermikkut annertoorujussuarmik aningaasarsiornikkut ingerlalluarput. Taakkunani ukiukkut sikuusangninnera iluaqtigalugu, piffinni arlalippassuarni aningaasarpassemillaq miliartilikkuutaanik isaatitsippu.

Nunatsinni ukiukkut sikuusarnera sikorsuaqartarneraluunniit pilersitsivigissallugu ajornartorsiutaasarnera akimmiffigisarparput. Sunali tamarmi teknikkikkut inerjartorfiini, pisariitsumik atuerusuttunillu soorlu nunap qaavani – illorsuullu iluani kapisilinnut tukertitsiviliorssinnaappata, soog Nunatsinni aalisakkanik tunisassiorntsinnut aningaasarsiornittalu qaffassarnissaanut aqqtissiuussissanngilagut.

Immap nillertut kapisilii maqaqisut ikilimmata, eqqaamaniarpara akitsinni Canadarmiut Island-imiullu aningasaatilissuit KNAPK sunnerneqarnikuusoq, miliunialunnik akilerneqarluni, Laksefond-imik pilersitsisoqarnissaanut tapersiimmat, politikkikkut tapersiiginnartoqarnikuusoq. Uffa queerarnialeruttoratta ilaasa suli kapisileqangaarmat, ningittakkanut kapisiltsiarsuit neqitarisaraat. Ukiunilu makkunani annikitsuinnarmik tunitsivinnut tunineqartussanik pisassiisnerit ingerlanneqarlutik.

Mingutsitsinngitsumik nukissiuutitigut, erngup nukinganik nukissiuuteqarneq, seqernup maligaasaat, immap sarfaa atorlugu politikkeqarnerput siuariartornerpullu ingerlatsinermullu sipaarutaasinnaasunik periarfissaqareerpugut. Illoqarfitt arlaanni nunaminertamillu periarfissaqarfiusuni kommuunit peqatigalugit periarfissarsiuussiniarta, oqaluinnarluta takorluugaqarata iliuuseqaratalu siuariartornaviangnilagut.

Takorlooreersinnaavarpummi sinerissami imartatsinnilu sikoqartartuusumi ajornakusoorluinnassasoq ungalukkanik tukertitsivinnik pilersitisiniarnissat. Taamaattumillu Islandimi, Danmarkimi, Sverigemi Norgemilu nunami tukertitsiveqartarnermut misilittagaalersimasut atorluarsinnaalernissai kissaatiginarpoq.

Pissutissaqarluuarluarpugut Aalisarneq pillugu ataatsimiititaliarsuarmi: "...immami uumasunik aalisakkanillu tukertitsivinnik pilersitsisoqarsinnaanera pillugu periarfissanik avammullu tunisassiorsinnaanermik misissuititsisoqarnissaa." Inassuteqartoqartussaanera utaqqissallugu.

Taamaattorli qularata toqqaannartumik nunami tukertitsiviliorqarsinnaaneranik periarfissat pillugit misissueqqusilluta siunnersuuteqarpugut.

Aningasatigut ingerlatsinikkullu pisortanut kingunerisassai:

Naatsorsuutigineqassaaq sivisunerpaa mik ukiup ataatsip affaata iluani Naalakkersuisoqarfimmiit paassisutissanik katersuisoqassasoq, AC-Fuldmægtigep sulinera 250.000kr-nik naleqassasoq missingersuutaavoq.

Namminersortunut aningasarsiornikkut allaffissornikkullu kingunerisassai:

Soqanngilaq.

Innuttaasunut aningasarsiornikkut allaffissornikkullu kingunerisassai:

Soqanngilaq.

